

Událost a vesmír

Vycházím z toho, že každé „pravé“ jsoucno je „pravou“ událostí“, tj. že vzniká, děje se a zaniká. Místo slova „pravé“ můžeme také říci „reálné“, pokud to náležitě vysvětlíme (zejména v tom smyslu, že reálný neznamená v našem smyslu zvěcněný, na pouhou věc redukováný), ale je tím přece jen cosi ztraceno (to tu stačí jen připomenout, bližší objasnění by si už vyžadovalo výklad o tom, jak k pravému jsoucnu-události náleží nejen vnějšek, ale také nitro – pravé jsoucno-událost je vnitřně sjednoceno, integrováno – to zatím není přítomno v termínu „reálný“). Zároveň ovšem – podle zvyku teoretických fyziků – užití slova „reálný“ nepředmětně vyvolává v pozadí alternativu, totiž „virtuální“. Pravé neboli reálné jsoucno (ve výše naznačeném smyslu) vzniká, tj. zahajuje vykonávání svého bytí, ve vesmíru (možná lépe ve Vesmíru, protože jde právě o náš Vesmír, o kterém musíme předpokládat – alespoň podle dosavadního stavu astrofyzikální vědy – že není vším, tj. „veškerenstvem“, jak se tomu tradičně rozumělo). To, jak jeho „událostné dění“ probíhá, je Vesmírem ovlivněno a dokonce podmíněno (to znamená: je-li tato podmínka odstraněna resp. chybí-li, událost se děje jinak a zůstává virtuální událostí); s tím, jak se mění Vesmír od svého počátku, mění se i průběh jednotlivých událostí (téhož „druhu“), a události probíhají také odlišně v různých částech Vesmíru, na různých jeho místech atd. To vše představuje celý Vesmír jako pletivo nejrůznějších událostí a vztahů mezi nimi (a tím míním skutečné vztahy, které musí být vykonávány přinejmenším jedním z členů takového vztahu, většinou však oběma členy). Přesto však nelze Vesmír redukovat na toto předivo událostí a vztahů mezi nim (které se pochopitelně také dějí), ale je třeba stále brát vážně a mít na paměti, že vedle vztahů a souvislostí mezi jsoucný-událostmi zde všude jsou také „ne-souvislosti“, někde proto, že se některé souvislosti nepodařilo nastartovat a uskutečňovat (takže aktuální souvislosti nejsou ničím původním, ale musí být vykonávány, prováděny), některé souvislosti, k nimž by třeba za jiných okolností mohlo dojít, byly nebo i musely být aktivně přerušeny (aby se jsoucno-událost mohlo vůbec ustavit), a posléze některé souvislosti musely být postaveny pod více nebo méně přísnou kontrolu, musely být transponovány nebo transformovány, redukovány nějakými nástroji (prizmaty apod.), tj. tzv. „působení“ okolí muselo být zčásti odmítnuto a zastaveno, zčásti upraveno a adaptováno, a to ve shodě s vnitřními i vnějšími rysy (podmínkami, aspekty, potřebami atd.) daného určitého jsoucna-události. Takže vždycky tu je u každého jsoucna-události nějaká oblast „autonomie“, a vždycky také nějaká oblast „heteronomie“. Žádná událost nemůže být v plnosti myšlenkově uchopena jako něco samostatného, na ostatku Vesmíru (světa) nezávislého; ale zároveň platí, že žádná událost nemůže být plně (od)vysvětlena z něčeho jiného (vnějšího, od ní odlišného), a to ani z celku světa. z celku Vesmíru. (Žádná jednotlivá událost není „epifanií“ celku světa; a proto ani „celek světa“ není jen souhrnem všech událostí.)

(Písek, 071028-2.)